

som Lovforslaget blev forelagt, indeholdt det slet ingen Ting om, at Statsbanedriftens Formaal er at anvende og udvikle Samfærdselsmidlerne i Forretningstilværelsens Interesse, hvad enten dette nu skal ske paa den ene eller paa den anden Maade, med et Ord i Publikum's Interesse, og hvad andet mere man kunde anføre om Formaalet og om Midlerne til dette Formaalets Opnaaelse. Lovforslaget bestemte, som alt bemærket, i Retning af Organisation kun dette, at Statsbanedriften ledes af en Generaldirektør, bistaaet af 2 komiterede og havende under sig syv Forvaltningschefer. Jeg skal blot i Forbigaaende gøre Indbending mod disse to grimme Ord: komiterede og Forvaltningschefer, og jeg vil straks vende mig mod Lovforslagets Pointe, dette, at Statsbanedriften ledes af Generaldirektøren. Til min dybe Beklagelse savner jeg i Lovforslaget en Bestemmelse om, i hvilket Hovedformaalets Tjeneste Statsbanedriften skal ledes — om det er med det Formaal at fikre de ca. 6,000 Funktionærer en hæderlig Tilværelse og en hæderlig Afgang med Pension i sin Tid, naar de ikke kunne mere, eller om det er for at skabe den billigste og bekvemste og retteste mulige Vej gennem Danmark for vor mægtige og sydlige Nabo og vore bevidste nordlige Naboer, eller om det endelig er for at skaffe en saa billig, bekvem, hensigtsmæssig og ophjælpende Afgang som muligt for Forretningstilværelsens, Erhvervslivet, i det hele det Liv, der rører sig i Danmark fra Frederikshavn til Kongeaen, fra Besterhavet til Drefund, saa at det kan udvikle sig saa stærkt som muligt, det ved jeg ikke. — Naar jeg altsaa til min dybe Beklagelse savner en saadan Bestemmelse, maa jeg dobbelt beklage, at det af den ærede Minister forelagte Lovforslag ikke yder nogen Garanti for Fremtiden, den Garanti, som kunde ligge i, at Organisationen af Driften foretages i en bestemt Form, over hvilken saa Rigsdagen kan skønne, om den frembyder Sikkerhed nok. Derom indeholder Forslaget jo nemlig ikke noget, der siges ikke noget om, hvorledes Forretningen skal ledes af Generaldirektøren, heller ikke noget om, hvorledes Forretningerne skulle føres mellem Generaldirektøren, de komiterede og de syv Forvaltningschefer, og end mindre noget om, hvorledes Forretningerne skulle føres nedadtil mellem disse overordnede Instanser og de underordnede Trafikchefer og det dem underordnede Personale. Man maa derfor være berettiget til at gaa ud fra, at Lovforslaget tilsligter i alt væsentligt at bibeholde en Ordning som den, der allerede bestaar, og som i sin Tid blev foretaget af den højtærede Indenrigsminister.

Jeg forstaar, det er ud fra dette Standpunkt, at Folketinget har foretaget de Forandringer og de Principforandringer, som betegne sig gennem de indstudte §§ 2, 3, 4 og 5, hvorved der staves en Slags Organisation af selve Statsbanerne, som man kunde kalde Jærnbaneledelsens Nervecener, og jeg giver denne Principforandring min fulde Billigelse og er rede til at indstille varmt og indtrængende til det høje Landsting, at maa saa nær som muligt optage denne Ordning. Jeg tror, at Folketinget der har været inde paa den rette Vej, og jeg tror, at Landstinget har Anledning til at følge den samme Vej og endogsaa at træde Bejen videre op. Jeg er ganske vist ikke fuldt enig i Folketingets Affattelse, men da jeg ved Konference med Folketingsflertallets Ordfører har faaet bekræftet, at jeg er i fuld Harmoni med Folketingsflertallets Forordninger til Lovens Principper, og da jeg tror at være overbevist om, at jeg ogsaa kan naa til Enighed med en Affattelse, der meget lidt afviger fra den, som Folketinget nu har præsteret, saa betænker jeg mig ikke paa at sige, at jeg gerne vil gøre mig til Talsmand for Sagen set fra den Side her i Landstinget, og jeg skal endda tilføje, at jeg tror ikke, der er saa stor Forskel paa Mindretallets og Flertallets Stilling i Folketinget, at det skulde være umuligt at komme til en Overenskomst med Mindretallet.

Men jeg vender tilbage til Princippet i Folketingets Hovedændringer. Det vilde være taabeligt at skjule, at disse Principper ganske vist bunde i en Mistillid til den bestaaende Statsbanedrift, som man ikke ønsker fortsat, og som man maatte vente fortsat, eftersom Regeringsforslaget lyder, og fordi den højtærede Indenrigsminister ved enhver Lejlighed udtalte sin fulde Tillid til og sin dybe Tro paa det System, som virker i Djeblikket. For at føre Bevis for sin saglige Mistillid valgte Folketingets Flertal den høflige Omvej, at det ud fra en historisk Medegørelse for den finansielle Udvikling og en Sammenligning med den tidligere sjællandske Privatdrift søgte at bevise, hvor uheldig Statsbanedriften har udviklet sig og virker paa det økonomiske Omraade, og Beviset er ført med stor Stringens ud fra et Materiale, som er samlet med en ganske sjælden Fliid og Dygtighed. Man søgte i lige Maade gennem en Parallel med udenlandsk Jærnbanedrift, navnlig den svenske og norske og deres Organisationsforhold at paavise, at vor Banedrift er og vil efter den ærede Ministers Forslag vedblive at være, hvad man med milde Ord kunde kalde afgjort uheldig. Men det skal jeg indrømme, at den